

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Quædam aduersariorum objectio. c. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

nes non merito operis retribuunt, sed miseria postulantis, quæ oratione, & precibus ipsis innotescit, mouentur. Quocirca cum nullum ex oratione recipiant obsequium, aut ad illud non attendant, sed oratione solum miseriam simpliciter, aut melius, quam antea cognoscant; etiam post orationem pauperum opus puræ misericordiæ in ipsos exercent: neque vlla ratione retribuunt merito postulantiæ: aut si retribuunt, opus veræ misericordiæ non faciunt. At vero Deus acceptas habet orationes nostras, cum tamen aliqui illis non egeat, ut miseriam nostram cognoscat. Quare ipsis orationibus obsequium aliquod recipere dicitur; ac proinde quoties oratio ab eo aliquod impetrat, ipsi orationi retribuere; non autem miseriæ nostræ donare dicitur. Nam ut Deus miseria moueretur, oratione non egebat, sicut homo: flectitur igitur oratione quasi quodam obsequio, cui si aliquid concedit, ex gratitudine retribuere dicitur; non ex liberalitate donare. Ergo si oratione humana, hoc est, ex proprijs viribus gratia à Deo obtineretur: iam non esset gratia; vt testimonij Patrum, & ratione perspicue monstrauimus.

Hæ duæ rationes ex Scriptura, & Patribus desumptæ probant, nullum vel minimum initium, etiam remotum, moralis virtutis, quod ad gratiâ obtinendam disponat; ex nobis præcedere, præsertim quia iam etiam cum nos aliquid Deo daremus quod ad impetrandam gratiâ conferret, esset retributio, non misericordia. Nec solum probant nihil ex se homines habuisse, quo gratiam à Deo consequerentur, sed etiam nec Angelos: ac proinde recte inferitur vtrorumque prædestinationem non fuisse factam ex initio aliquo ipsorum, sed sola voluntate Dei. Quid vero Patres, & Scholastici de gratia Angelorum speciatim dicant videbimus infra disput. 128. cap. 2. & 3. Quomodo autem meritum de congruo, quo meremur remissionem peccatorum iuxta doctrinam Aug. in epistola 105. non tollat rationem gratiæ, fufus dicemus 1. 2. q. 11. a. 5. ea videlicet ratione, quia tale meritum ex auxilio gratiæ procedit, non ex pura natura, & ita totum beneficium remissionis peccatorum ad radicem gratiæ primæ renouatur. Patres vero citati solum contendunt, euacuari rationem gratiæ Christi, si merita quantumuis minima, aut occasio aliqua ex nostris viribus præcedat; vt explicatum est.

Hactenus ostendimus, nullum ex nobis initium boni operis fuisse, ex quo prædestinaremur: bonam vero naturam indolem, & ingenium etiam causam non fuisse, obiter ex Augustino monstratum est, & infra quoque probabitur, disput. 94. c. 4. rationibusque; hæcenus factis confirmari potest. Nam si gratia daretur ob excellentiam ingenij, nec esset misericordia, nec esset omnino liberalis, sed antidotalis quodammodo. An vero quamuis ex prædestinato non detur aliqua causa, seu occasio suæ prædestinationis; in alio tamen esse possit, ita vt vnus alteri mereatur prædestinationem, & omnem effectum illius, dicimus disput. 94.

Tandem ex dictis perspicuum est, non errasse Malsilenses, quod assererent in peccatore esse meritum aliquod congrui, seu imperatorij, hoc enim in peccatore potest esse; sed quia hoc meritum, vel initium ex nostris viribus sine ullo auxilio gratiæ concesserunt. Neque errant, quia dixerunt, initium hoc ex nobis, esse meritum

condignum; nec quia dixerint, Deum ex promissione ob illud esse necessario obligatum; sed quia dum concedebant ex nobis aliquod meritum etiam minimum, ex eorum sententia sequebatur, intuitu illius Deum ex gratitudine suam gratiam retribuere.

CAPVT XVI.

Quædam aduersariorum obiectio.

A Nequam argumenta Malsilensium, & Galorum contra Augustini sententiam afferamus, argumentum quoddam, quod illorum sententiæ fauere potest, diligendum est: argumentum autem est huiusmodi. Homo ex se sine alia gratia, quam dono creationis, & liberi arbitrij, facere potest aliquod opus morale bonum: ergo illud potest esse exordium ex nobis, vt ita nos prius demus aliquid Deo, propter quod ipse retribuatur, & donet gratiam suam. Aliqui concedunt, ex proprijs viribus per aliqua moralia opera hominem disponi, vt gratiam à Deo impetret, nihilominus ea non esse causam prædestinationis, quia sub ipsa prædestinatione hæc omnia opera comprehenduntur, sic sentit Durandus citatus à nobis caput 10. & alij recentiores. Sed horum sententia eo loco satis à nobis impugnata est.

Alij vero qui fatentur omnem effectum prædestinationis esse donum gratiæ Dei per Christum, respondent posse quidem nos aliquod bonum opus morale operari ex nostris viribus, sed nullum esse opus moralis virtutis acquisitæ, quæ à Deo aliquam gratiam impetret. Acquisitam virtutem vocant, quam nonnulli Theologi ab infusa etiam morali distinguunt: nam ex operibus, verbi causa misericordiæ, aliqua dicunt fieri ex respectu quoddam supernaturali, vt quando datur elemosyna egenti, tanquam filio Dei, aut Christi membro; & tunc esse opus moralis virtutis infusæ: quando vero datur tantum, vt homini egenti, quia sic honestum apparet, esse opus moralis virtutis acquisitæ. Docent ergo opere infusæ virtutis, non tamen opere acquisitæ, aliquod auxilium gratiæ à Deo obtineri, & quia opus infusæ virtutis fieri non potest sine auxilio gratiæ mouentis, efficitur, secundum illorum sententiam nullum esse ex nostro libero arbitrio initium gratiæ. Alij etiam, quos retulimus supra c. 12. existimant operibus moralibus ex libero arbitrio factis non esse promissam gratiam, sed ex misericordia Dei ipsis conferri.

Falluntur tamen priores aperte in eo, quod affirmant, aliquibus operibus misericordiæ, & alijs moralibus virtutum acquisitarum nullum à Deo auxilium gratiæ impetrari. Nam cum Scriptura, & Patres passim nobis auxilium gratiæ Dei promittunt, si misericordes in pauperes fuerimus si iniuriam nobis factam remiserimus, nunquam hac Scholasticorum vtuntur distinctione; sed ea nobis suadent, quæ apud homines communiter honesta iudicantur; qualia sunt opera misericordiæ virtutis acquisitæ. De elemosyna, quæ gratiâ à Deo impetret, vt peccata remittantur, habes plura testimonia manifesta Tobie 4. cap. & 12. Ecclesiastici 3. 7. & 29. Danielis 4. & Matthæi 5. vbi dicitur: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.* Quis autem dicat, eum non esse misericordem, qui pauperum miserijs motus, eas lenitate curat? & Matth. 6. *Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet & vobis pater vester celestis delicta vestra.* Eadem sententia habetur Marci 11. Luc. 6. & Eccle.

126
Argumentum.

Quorundam
sententia re
gitur.

Durand.

Sententia
Alex.

127

Operibus
misericordiæ
virtutis ac
quisitæ Dei
auxilium im
petratur.

To 4. & 12.
Eccle. 3. 7. &
29.

Daniel 4.
Mat. 5. & 6.

Eccle.

